

brat *frančišek* 3

*Postajati pastir
po Jezusovem srcu
najprej pomeni
iti k njemu in gledati.*

BL. KARL HABSBURŠKI

- PASTIRJI
- ANTON MAHNIČ
- KAREL, CITA IN NJUNA USODA
- DUHOVNE VAJE OFS
- EDA PALČIČ OFS
- PRVI FRANČIŠKANI V SVETI DEŽELI

- **Urednikova beseda**
- 4 **Frančiškova duhovnost**
Pasji moje ovce
Devica je rodovitna, ker je mati
- 6 **Naša evangelizacija**
Anton Mahnič
Karel, Cita in njuna usoda
- 12 **Frančiškov svetni red**
Festival FO&FRAMA ter Narodni tabor OFS
Znani člani Frančiškovega svetnega reda
Duhovne vaje OFS v Piranu
Duhovne vaje OFS v Nazarjah
- 18 **Iz naših družin**
Eda Palčič OFS
Volilni kapitelj Krajevnega bratstva Šiška
Polno življenje do konca
- 24 **Iz Frančiških logov (revij)**
Frančiškov prijatelj
- 25 **Mladi Frančišku**
Duhovne vaje za Frančiškove otroke
na Prežganju
- 26 **Pravičnost in mir**
Majhna dejanja za velike spremembe
- 28 **Korenine in sadovi**
Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (45)
- 32 **Sveta dežela**
Prvi Frančiškani v Sveti deželi
Darovi za Sveto deželo
Romanje na Češko in Poljsko
Sankt Peterburg
- 38 **Razvedrilo**
Zdravilne kapljice sestre Cite
Nagradna uganka z zamenjanimi črkami

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zbef/revija_BF

Izdajatelj:
Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbef/

Za založbo:
Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:
Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiškov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:
Aleš Porenta

Fotografije:
Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje:
Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: Tiskarna Pleško, Medvode

Naklada: 2.200

Naslov uredništva:
Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:
Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;
sklic na 00 700-19.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Trdno smo že zakorakali v velikonočni čas in vstopili v Marijin mesec maj. V imenu meseca ni več črke »R«, zato lahko že sedimo na tleh in bosi tekamo po cvetočih travnikih, nabiramo pisano cvetje in poslušamo ptičje petje. Kot pastirji na paši.

O pastirjih bo tekla tudi beseda v tokratni številki revije Brat Frančišek, namreč o svetnikih, ki so opravljali pastirsko – voditeljsko službo.

Svoj pogled na pastirsko službo nam bo v rubriki *Frančiškova duhovnost* predstavil p. Stane Zore OFM, ljubljanski nadškof metropolit.

Rubrika *Naša evangelizacija* nam prinaša katehezo OFS o mislecu in škofu Antonu Mahničju ter predstavitev Habsburškega para Karla in Cite izpod peresa zgodovinarja dr. Martina Beleta.

V nadaljevanju je predstavljen znan član OFS, tokrat vojak, romar in puščav-

nik John Randal Bradburne. Ne prezrite tudi zapisov o duhovnih vajah OFS, ki so potekale v Piranu in Nazarjah, kjer smo razmišljali o daru dialoga.

V rubriki *Iz naših družin* smo se pogovarjali z Edo Palčič OFS, najdete pa tudi utrinek z volilnega kapitlja KB Šiška. Močan vtis pa pusti tudi življenjska pot pokojne s. Mare Vampelj FMM, ki je dočkala skoraj 107 let.

Svoj boj za Kristusov evangelij nam v rubriki *Pravičnost in mir* predstavlja misijonarka v Braziliji s. Ana Slivka FMM, ki deluje med različnimi oblikami revščine in uboštva.

Svetodeželska rubrika pa nam predstavi prve frančiškane v Sveti deželi in nas vabi na različna romanja.

Ne pozabimo na *Pozabljene spretnosti*, kjer se bomo srečali s Kapljicami sestre Cite.

Vsem bralkam in bralcem želim mnogo priložnosti za »tekanje po cvetočih travnikih«!

Vse dobro!

br. Janez Papa

Pasi moje ovce

(Jn 21,16)

V Markovem evangeliju beremo, kako je Jezus poklical k sebi, katere je sam hotel. Ti so odšli k njemu. Postavil jih je dvanajst, ki jih je imenoval tudi apostole, da bi bili z njim in da bi jih pošiljal oznanjat ter bi imeli oblast izganjati demone (prim. Mr 3,13-15). Iz teh preprostih Markovih besed spoznamo, kaj pomeni biti pastir, kaj pomeni biti papež, škof, duhovnik.

V središču je Jezus Kristus. On je tisti, ki kliče v vseh časih zgodovine in v vseh krajih, kjer želi, da se oznanja njegovo ime. Ko Jezus nameni svoj klic nekemu človeku, ki ga želi povabiti k sodelovanju pri načrtu odrešenja, ga najprej povabi k sebi. Pred očmi imamo prizore ob Genezareškem jezeru, ob mitnici, ob srečanju na poti, ko je Jezus poklical svoje učence, naj hodijo za njim. Hoja za njim je najprej pomenila srečanje, biti z njim, kar je Jezus predstavil v pogovoru z Janezovima učencema, ki sta se na Janezovo besedo napotila za Jezusom: »Učitelj, kje stanuješ?« Rekel jima je: »Pridita in bosta videla!« (Jn 1,38-39).

Pastir mora najprej zaživeti z Jezusom. Postajati pastir po Jezusovem srcu ne pomeni najprej spoznavanje teorij, nauk, zapovedi, obredov. Postajati pastir po Jezusovem srcu najprej pomeni iti k njemu in gledati. Srečevati ga v vsakdanjosti njegovega in svojega življenja. Postajati pastir po Jezusovem srcu pomeni dihati z njim isti zrak, hoditi po istem prahu, biti z njim lačen in žejen, skupaj z njim doživljati utrujenost, biti skupaj z njim zavržen, skozi njegove oči srečevati množice in posameznike in

skozi vse to na njegovem obličju vedno bolj odkrivati Očetovo obličje.

Pastirji so v zgodovini to doživljali na različne načine. Savel, ki je kot Pavel postal največji oznanjevalec Jezusa Kristusa, je pred Damaskom doživel srečanje z nekom, ki ga je preganjal, ne da bi ga poznal: »'Kdo si, Gospod?' Glas pa je odgovoril: 'Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš'« (Apd 9,5). Sveti Avguštín, ki ga označujejo kar kot genija krščanske misli, je spreobrnjenje doživel v najgloblji skrušenosti in obupu nad sabo, saj se mu je vsak sklep o spremembi življenja sesul v pepel. Nekega dne je poln solza zaslišal otroški glasek, ki mu je veleval, naj vzame in bere. Odprl je pisma apostola Pavla, bral in stopil na pot spreobrnjenja (prim. Izpovedi, VIII/12).

Drugo področje pastirjevega življenja je poslanstvo. Njegovo srečanje z Jezusom se mora vedno podaljšati v pot k bratom in sestram. »Poslal me je, da oznanim jetnikom prostost in slepim vid, da pustim zatirane na prostost, da oznanim leto, ki je ljubo Gospodu« (Lk 4,18-19). »Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošiljam« (Jn 20,21). Jezus svoje poslanstvo prenaša na pastirje. Tudi to je pomemben del pastirjevega poslanstva. Nihče ni pastir po svoji volji, ampak je pastir po volji tistega, ki ga je poslal. In zato tudi nihče ne more pastirske službe opravljati po svojem okusu, ampak mora

tudi v služenju vedno hoditi za Njim, ki ga je poklical in poslal. Kakšni morajo biti pastirji, je silovito povedal prerok Ezekiel in čudovito razložil sv. Avguštin v 46. govoru: »Gorje Izraelovim pastirjem, ki pasejo sami sebe! Ali niso pastirji dolžni pasti črede?« (Ezk 34,2). Avguštin pa nadaljuje: »Mi namreč, ki nas je Bog po svoji dobroti in ne po našem zasluženju postavil na to nevarno in odgovorno mesto, moramo dobro razločevati dve stvari: da smo kristjani in da smo predstojniki; to da smo kristjani, se nanaša na nas; a to da smo predstojniki, se nanaša na vas. Kot kristjani moramo skrbeti za svoje zveličanje, kot predstojniki pa samo za vaše« (46. govor, 2).

Jezus pa je tistim, ki jih je poslal označnat, je naložil še dodatno nalogo. Dal jim je oblast izganjati demone. To jih je navdajalo s posebnim navdušenjem, ki ga je izražalo njihovo pripovedovanje: »Gospod, celo demoni so nam pokorni v tvojem imenu« (Lk 10,17). Pastir se mora upreti vsaki nevarnosti, ki bi utegnila škodovati tistim, h katerim je poslan. »Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir da svoje življenje za ovce,« (Jn 10,14) pravi Jezus. Takšen pastir, po zgledu dobrega pastirja, je bil Božji služabnik nadškof Anton Vovk. Zaradi obrambe vere je doživel neskončna

zaslišanja, večinoma so bila celonočna. Zapirali so duhovnike in bogoslovce, da bi ga zlomili. On pa se je držal načela, ki ga je izrazil v svoji pridigi ob vrnitvi Marije Pomagaj na Brezje: »V tej veri, ki je najdražja dediščina naših očetov, stojmo! Ne kakor otrok na majavih nogah, ne kakor bolnik, ki se težko premika, stojmo trdno kakor hrast na poljani, ki je pripravljen na sunke vetra od vseh strani. Stojmo, kadar Bog dopušča, da se naša vera boleče preizkuša. Stojmo, da v neveri grešnega sveta ne utone-
mo.« V molitvi za beatifikacijo se Bogu zahvaljujemo, ker je v njem dal svojemu ljudstvu dobrega pastirja in pogumnega pričevalca za vero v času preizkušnje.

Če hoče pastir v resnici izpolnjevati

svojo službo, če hoče biti pastir, ki da življenje za svoje, če tako zahtevajo okoliščine, mora imeti oči pripete na Jezusa Kristusa, v ustih mora nositi besede evangelija, obdajati pa ga mora vonj po ovcah. Samo če je ves Božji in če se popolnoma predaja ljudem, je pravi pastir.

*msgr. Stanislav Zore OFM,
ljubljski nadškof metropolit*

Anton Mahnič

Mala cvetka slovenske svetosti

V letu 2019 v Frančiškovem svetnem redu nadaljujemo s temo, ki smo jo v krajevnih bratstvih obdelovali že lansko leto – svetništvo in slovenski svetniški kandidati. Kateheze so ponovno pripravili v mariborskem pokrajinskem bratstvu in se v celoti (tako letošnje kot lanske) najdejo na spletni strani OFS Slovenije. V vsaki številki Brata Frančiška pa bo ponovno objavljena le krajša spodbuda ob enem izmed predstavljenih bodočih (če Bog da) svetnikov.

Svetopisemski odlomek: Sir 37,23-26

Moder mož bo svoje ljudstvo vzgajal, sadovi njegove modrosti so zanesljivi. Moder mož bo poln blagoslova, vsi, ki ga bodo gledali, ga bodo blagorovali.

Življenju moža so odmerjeni dnevi, Izraelovih dni pa ni mogoče prešteti. Modri bo v svojem ljudstvu deležen zaupanja, njegovo ime bo živelo na veke.

Odlomek iz Vodila in/ali Konstitucij OFS

S Kristusom pokopani in od mrtvih vstali po krstu, ki jih naredi za žive ude Cerkve in jih po zaobljubi z njo še tesneje povezuje, naj postanejo priče in orodje njenega poslanstva med ljudmi, ko oznanjajo Kristusa z življenjem in besedo. Navdihnjeni od svetega Frančiška in z njim poklicani k obnovi Cerkve naj se goreče trudijo, da bodo živeli v polni skupnosti s papežem, škofi in duhovniki

v zaupnem in odkritem dialogu o apostolski dejavnosti.

Vodilo OFS, člen 6

Življenjepis

Anton Mahnič se je rodil 14. septembra 1850 na Krasu, v vasi Kobdilj v štanjski fari. Šolo je obiskoval v Gorici. Osnovno šolo in gimnazijo je končal z odličnim uspehom. Potem je vstopil v bogoslovje v Gorici in postal duhovnik. V bogoslovju so ga predstojniki postavili za prefekta. Bil je tudi profesor za Sveto pismo. Na Dunaju je dosegel doktorat iz Svetega pisma in filozofije. Leta 1888 je ustanovil list Rimski katolik. V prvi številki je zapisal, kaj želi s tem listom doseči: Več luči. Želel je luč, ki jo je nosil v sebi, vnesti v javno življenje na Slovenskem. Pokazal je veliko znanje in neverjetno vztrajnost. Kmalu je zanj vedela ožja in širša domovina. Filozofija Tomaža Akvinskega ga je osvojila do te mere, da je z njo želel reševati politične, umetniške, narodne in verske probleme tedanjega časa. Videl je nevarnosti v zakonih, ki so se sprejemali brez ozira na verske in narodne vrednote. Zaskrbljen je bil zaradi književnikov, ki so vnašali novega duha med ljudi. Njihovih idej ni napadal zato, ker bi bile nove, ampak zato, ker so bile materialistične in protiverske, zanj pa sta bila narod in vera največja vrednota. Nastopal je kot vihar, ki bo očistil zrak. Tako so ga tudi imenovali: Mahnič nevihta.

Okolju, v katerem so prevladovali ljudje z liberalno miselnostjo in zadovoljni s povprečnostjo, je bil odveč. Nekam bi ga bilo treba umakniti, da jih ne bi več vznemirjal. Odločili so se, da ga bodo povišali v škofa. S tem so mu vseeno priznali veličino. Trst je bil brez škofa, a to

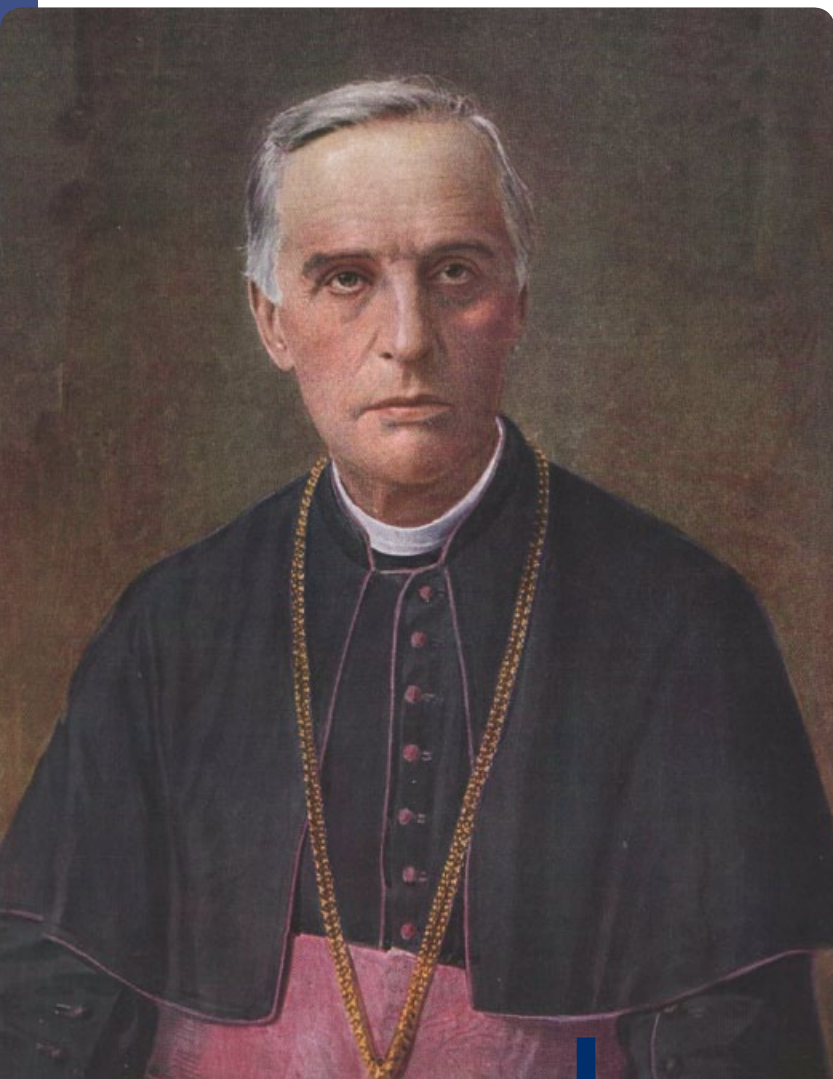
je bilo preblizu. Naredili so zamenjavo: škofa na otoku Krku so poklicali v Trst, Mahniča pa poslali na Krk. Za škofa je bil posvečen leta 1897 v Gorici.

Ko je prišel na Krk, se je že v prvem pastirskem pismu predstavil kot oče škofije. Bil je prvi škof, ki te svoje otoške škofije ni upravljal le od daleč, z Dunaja, iz Trsta ali od drugod kot prejšnji škofje, ampak je stalno živel na Krku. Za duhovnike je organiziral bratska srečanja z namenom, da bi se srečevali, pogovarjali, skupaj molili, ker je vedel, da samota

ubija. Ustanavljal je razna društva, ustanovil je Frančiškov tretji red, Družbo sv. Rafaela za izseljence in mnoga druga. Da bi lažje tiskal časopise, v katere je sam prispeval največ spodbudnih člankov, je ustanovil tiskarno. Po otokih je razpredel mrežo posojilnic, v katerih so ljudje lahko dobili manjše kredite z ugodnimi obrestmi. Posebne zasluge ima za ohranitev glagolice na Krku. Italijani so hoteli, da bi dokončno ukinil uporabo glagolice, ki je bila na kvarnerskih otokih še vedno v rabi. Mahnič je stanje proučil

in sklenil, da mora glagolica ostati, saj njena raba ni proti nauku Cerkve, kvečjemu obogatitev narodnega izročila.

Med prvo svetovno vojno je organiziral pomoč za begunce. Po vojni, ko so bili otoki v Jadranskem morju pod Italijo in so zahtevali verouk v italijanščini, je pri italijanskih okupacijskih oblasteh protestiral proti krivicam, ki so jih trpeli njegovi duhovniki in verniki. Italijani so ga z zvijačo odpeljali v konfinacijo, od koder se je po enem letu hudo bolan vrnil na Krk. Šel se je zdraviti v Zagreb, kjer je 14. decembra 1920 umrl.

Molitev za beatifikacijo škofa Antona Mahniča

Jezus Kristus, dobri pastir!

*Tvoj služabnik Anton Mahnič
je bil svet škof in vsestranski obnovitelj
krške škofije;
voditelj in učitelj krščanskega življenja
vernikov vseh starosti in stanov,
posebej pa hrvaške in slovenske
mladine.*

*Prizadeval si je za svetost duhovnikov
in družin.*

*V svojem trpljenju in bolezni je bil
zgled za preizkušane v težavah in
boleznih.*

*Pomagaj nam, da bomo sledili
njegovemu zgledu in nam podeli
milost, za katero te prosimo ...,
njega pa poveljaj s sijajem svetosti.*

Ki živiš in kraljuješ na vekov veke.

Amen.

Duhovna dediščina svetnika in aplikacija za sodobni čas

»Mož se mora držati načela. Pot načela je sicer ozka in težavna, pot načela je dolga, toda častna, zmagovita,« je zapisal v Rimskem katoliku. Bil je »izrazito filozofsko usmerjen duh, neoporečnega poštenja, zato je povsod in za vsako ceno iskal idejno jasnost.« To je pokazal že s svojimi latinskimi sestavki, v katerih se je lotil tudi »bolne« slovenske književnosti (Stritarja), vendar je to šlo neopazno mimo. S svojimi pogovori v Dvanajst večerov, ki so leta 1884 izhajali v Slovincu, pa je zanetil ogenj v strehi. V njih je Mahnič proti umetnostnemu skepticizmu razvil svojo zamisel »metafizične trojice«: resnično-dobro-lepo. Nič ne more biti dobro, kar ni resnično, in nič ne more biti lepo, kar ni resnično in dobro. Po njegovem je namen umetnosti »dvigati«. V Dodatku je dokazoval, kako je pesimistična filozofija kvarno vplivala na slovensko slovstvo, ki ga je imenoval »slovstveno malikovanje«. S temi podlistki je Mahnič »vrgel v slovenski kaos baklo načelnega boja.« Načelnost ga je vodila pri ustanavljanju in pisanju Rimskega katolika. Poudarjal je, da breznačelnost pomeni nejasnost spoznanja, negotovost hotenja, nestanovitnost delovanja. Te svoje misli je zastopal na prvem slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani leta 1892, kateremu je postavil za cilj ločitev duhov na Slovenskem.

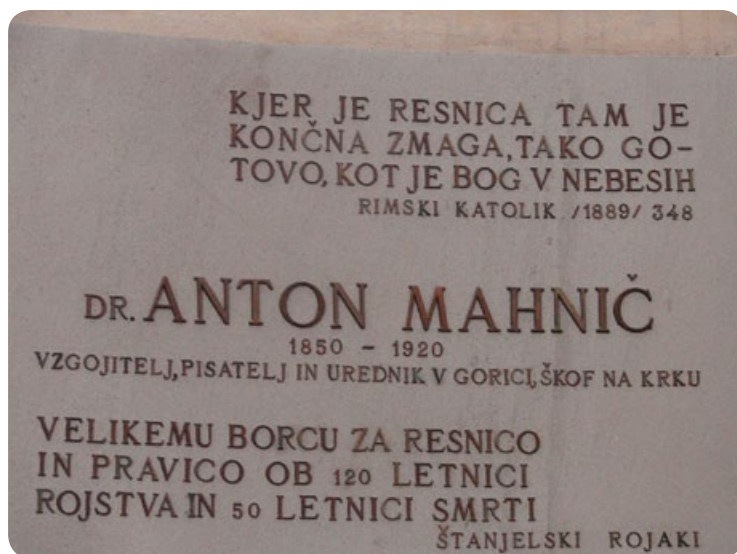
»Ko sem pisal, sem imel pred očmi mladino, Bog mi je priča, imel sem jo pred očmi pri vsaki vrsti, ko sem pisal,« izpoveduje v Dodatku Dvanajstim večerom. Največjo skrb je posvečal dijaštvu, ker je bil trdno prepričan, da prenove javnega življenja ni mogoče

doseči brez novega rodu. Že v prvem letniku Rimskega katolika se je obrnil na slovenske dijake, v četrtem letniku je začel objavljati Pisma srednješolcem in je zanje razpisal razne naloge, jih v pismih kratko ocenjeval, boljše pa objavljaj in honoriral, dokler niso liberalne šolske oblasti dijakom Rimskega katolika prepovedale. Pri svojih bralcih

je budil narodno zavest. Poudarjal je: »Dolžni smo narod ljubiti in si narodnost ohraniti.« Na podlagi narodnega jezika ima vsak narod pravico do šol vseh stopenj, ki mu omogočajo izobrazbo. Malo pred smrtjo je napisal svojo oporoko slovenskemu in hrvaškemu katoliškemu dijaštvu in tako svoje življenjsko poslanstvo končal z dejanjem ljubezni do mladine.

Ko beremo te zapise, lažje razumemo, zakaj je Mahnič na Slovenskem doživel tako silovito nasprotovanje. Še pozneje in še danes se ga v naših šolah prikazuje kot steber nazadnjaške miselnosti, ker je zavračal Prešernovo ljubezensko poezijo, Stritarjevo svetobolje, Gregorčičev pesimizem. Sam pravi, da zavrača novotarije v literaturi, ne zato, ker so novotarije, ampak zato, ker žalijo krščanske vrednote. S svojim nasprotovanjem je dvignil pravi vihar. To je tudi hotel, ker je želel, da bi se pojmi bistrili in da bi se zbudile speče moči naroda. Hotel je prepород in osvežitev, tako na Slovenskem kot pozneje na Hrvaškem,

na Krku. Njegov namen je bil izrazito plemenit. Lahko sicer rečemo, da pri tem prizadevanju ni imel vedno srečne roke v načinu pristopa. Nikakor pa ne moremo zanikati dobrih namenov in plemenitosti srca.

Mahnič je videl daleč naprej tudi v politiki. Bil je podpisnik Majniške deklaracije, s katero so zahtevali združitev južnih Slovanov v monarhiji v avtonomno enoto, v kateri je upal, da se bodo narodi med seboj spoštovali.

V njem je bila silna moč duha. Vse je počel iz prepričanja vernika in filozofa, ki ve, da so ljudje Božji pomočniki. Voditelji pa jim morajo pokazati jasna načela. Moč je črpal iz ure dolgih molitev v kapeli. Svojo škofijo je vodil bolj s klečalnika kot izza delovne mize. Zato je imel tudi toliko zvestih sodelavcev. Ljudje so radi sprejemali njegove spodbude, ker so iz načina, kako je govoril, lahko začutili, da je v svojem srcu trdno prepričan v pravilnost tega, kar je oznanjal.

Kako sami zagovarjamo svoje prepričanje?

Karel, Cita in njuna usoda

Med slovenskimi zgodovinskimi navdušenci je spomin na Avstro-Ogrsko dandanes še kako živ. Ljudje se je sicer ne spominjajo tako dobro kot nekdanje Jugoslavije, a spomini na stare deželne meje, soško fronto ter slovenske izobražence, ki so skoraj vsi po vrsti študirali na Dunaju živijo še danes. Na vprašanje, kdo je Avstro-Ogrski tedaj vladal, bi večina ljudi brez dvoma omenila Franca Jožefa. Ta monarh, ki je po skoraj 68 letih vlade umrl novembra 1916, je svojo državo tako rekoč poosebljal. Kasnejšim generacijam se je vtisnil v spomin s svojimi zalisci in na sredini pobrito brado, s katero je ustvaril trend, ki se po njem imenuje še danes. Za Francem Jožefom bi se ljudje danes morda spomnili še Franca Ferdinanda, čeprav ta dejansko nikoli ni vladal in se je v zgodovino zapisal pravzaprav zaradi svojega atentata. Cesar Karel pa ni imel sreče, da bi se našemu narodu vpisal v trajnejši spomin, čeprav mu je dve leti dejansko vladal. Šele po oktobru 2004, ko je bil razglašen za blaženega, so se ga spomnili ljudje tako v današnji Avstriji in Sloveniji, kakor tudi po drugih delih nekdanje dvojne monarhije. Častitljivi Franc Jožef torej ni bil poslednji Habsburžan s cesarskim naslovom. Njegov pranečak in naslednik Karel, ki ga je novembra 1916 nasledil, je v slabih dveh letih doživel hude preizkušnje. Gledati je moral, kako se njegova vedno bolj izčrpana država notranje razkraja. Vojna, za katero mu je bilo usojeno, da jo konča, se mu je upirala. Slednjič je izgubil svojo krono, in čeprav si je prizadeval

za obnovitev oblasti na Madžarskem, se mu to ni posrečilo. Nazadnje je umrl v pregnanstvu, star 34 let.

Karel se je rodil avgusta 1887 v gradu Persenbeug v današnji Spodnji Avstriji. Njegov ded Karel Ludvik je bil mlajši brat Franca Jožefa, njegov oče Oton pa mlajši brat Franca Ferdinanda. Mladost je zaradi očetovega vojaškega poklica preživel na različnih koncih države. Kakor drugi člani dvora je imel zasebne učitelje, poleg tega je dve leti obiskoval eno izmed dunajskih gimnazij kot naveden učenec. Zatem je stopil v vojsko in bil nameščen predvsem na današnjem Češkem. Zrasel je v moža brez kakršnih koli moralnih pomanjkljivosti, kar so mu baje priznavali tako njegovi zagovorniki kot kritiki. Dvor je poleti 1911 dosegla novica, da se je zaročil s Cito Burbonsko-Parmsko. Karlova nevesta, ki je svoje ime dobila po italijanski svetnici iz 13. stoletja, je odraščala med Toskano in Spodnjo Avstrijo. Par je imel osem otrok, od katerih so se zadnji trije rodili že, ko Avstro-Ogrske ni bilo več.

Po smrti Franca Jožefa je Karel prevzel krmilo države. Prvi svetovni vojni je zasebno zelo nasprotoval in se je nekaj časa skrivoma pogajal za mir s Francijo, kar pa ni obrodilo sadov. Poleg tega so mednacionalni spori vreli v sami Avstro-Ogrski. Medtem ko so se Madžari borili za prevlado v svoji polovici monarhije, so nekateri predstavniki drugih narodov govorili v korist federativne ali pa trialistične ureditve. Slednjo so podpirali mnogi predstavniki južnih Slovanov, med njimi Anton Korošec, ki je v podporo le-tej maja 1917 v dunajskem državnem zboru prebral Majniško deklaracijo. Novembra 1918 je Karlu situacija dokončno spolzela iz rok. Na področju Stare Avstrije so bile ena za drugo proglašene nove države, nekdanji cesar pa se je z družino umaknil v Švico. Leta 1921 je dvakrat skušal prevzeti oblast na Madžarskem. Slednjič se je družina naselila na portugalskem

otoku Madeira v Atlantskem oceanu. Karel je tam kmalu dobil pljučnico in umrl aprila 1922.

Po moževi smrti so Cita in otroci živeli najprej v Španiji in Belgiji, zatem v Združenih državah in Kanadi ter nazadnje v Luksemburgu in Švici. Cita je umrla marca 1989 v visoki starosti. V zadnjih letih življenja se je ukvarjala predvsem s svojimi otroki ter molila za pokojnega moža, ki je bil tudi sam globoko veren. Med avstrijskimi vladarji je Karel nasploh izstopal po svoji iskreni pobožnosti. Molitev in udeleževanje pri verskih obredih sta bila sicer del tradicije njegove dinastije, a pri mnogih samo zunanje narave. Pri Karlu pa je šlo za izraz pristne vere. Leta 2004 je bil razglašen za blaženega, medtem ko postopek za Cito beatifikacijo še poteka.

dr. Martin Bele

Festival FO in FRAME Narodni tabor OFS

18. maj 2019

Kapucinski samostan, Škofja Loka

O, kako srečni in blagoslovljeni so ...

Program:

09.00 - zbiranje

10.00 - sveta maša

11.00 - kava, čaj

11.30 - nagovor (Melita in Gregor Čušin)

13.00 - kosilo

14.00 - delavnice

15.30 - sklep in presenečenje

Prijave na:

prijave@ofs.si

do 13. maja

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

John Randal Bradburne

John Randal Bradburne se je rodil 14. junija 1921 v angleškem kraju Skirwith kot sin anglikanskega pastora Thomasa Williama Bradburna. Krščen je bil v anglikanski cerkvi 31. julija 1921. Imel je še dve sestri in dva brata. Od leta 1934 do 1939 se je šolal v srednji šoli v Norfolku. Nameraval je nadaljevati s študijem na univerzi, vendar se je zaradi začetka druge svetovne vojne pridružil vojski. Določen je bil v Indijsko armado in so ga poslali na britansko Malajo, da bi se boril proti Japonski. Ko je padel Singapur, je cel mesec preživel v džungli. Skupaj s še enim oficirjem sta poskušala pobegniti na Sumatro, kar jima je uspelo šele v drugem poskusu. Zaradi pobega je bil predlagan za vojaški križec, ki pa ga ni prejel. Nadaljnji čas vojne je preživel v Burmi.

Na Malaji je imel mistično izkušnjo, po kateri je (kot pravi sam) iz pustolovca postal romar. Ko se je po vojni vrnil v Anglijo, je ostal v benediktinskem samostanu v Buckfastu, kjer je leta 1947 prestopil v katoliško vero. Želel se je pridružiti benediktinskim bratom, vendar so ti menili, da je njegovo spreobrnjenje še preveč sveže, sam pa je prav tako začutil željo po potovanju. Tako je v prihodnjih šestnajstih letih prekrizaril Anglijo, Francijo, Italijo, Grčijo in Srednji vzhod samo z romarsko popotno malho. V tem obdobju je bil nekaj časa pri kartuzijanih, nato v manjšem redu Naše Gospe na gori Sion, ki je bil osnovan za spreobrnjene Jude, deloval kot organist v Rimu in v romarskem domu

v Angliji. Na veliki petek 1956 je vstopil v Frančiškov svetni red. Spoštoval je Vodilo reda in redno molil hvalnice in večernice. Hkrati pa je sestavil mnogo pesnitev na temo zaključevanja dneva. V svoji zapuščini je tako zapustil okrog 6000 pesmi.

Po poizvedovanju pri prijatelju, jezuitskem patru Johnu Dovu, ali je v Rodeziji (danes je to Zimbabve) kakšna votlina, kjer bi lahko molil, se je odpravil tja, da bi pomagal misijonarjem v tej deželi. Ko je prispel, je frančiškanskemu patru zaupal, da ima tri želje: pomagati gobavcem, umreti kot mučenec in biti pokopan v Frančiškovem habitu. Nekaj let kasneje so ga povabili v naselje gobavcev Mutemva (beseda pomeni »biti odrezan/izločen«) okrog 140 kilometrov od kraja Harare (takrat Mutoko).

Tam je ostal od leta 1969 do svoje smrti.

Ko se je leta 1979 rodezijska plemenska vojna razplamtela tudi v bližini naselja gobavcev, so Johnu sicer svetovali, da naj se umakne, vendar se je odločil, da ostane tam. 2. septembra 1979 so ga ujeli gverilci in ga 5. septembra pod pretvezo, da je sovražni vohun, ustrelili. Pokopan je bil v Frančiškovem habitu, kot je želel, na pokopališču Chishawasha. Ob njegovi smrti so pod krsto videli kaplje krvi, ki pa je v krsti niso našli, ko so jo odprli. Hkrati pa so tudi drugi nepojasneni dogodki vplivali na to, da je Mutemva danes romarski kraj.

Julija 2001 je frančiškanski duhovnik Paschal Slevin OFM predstavil prošnjo za Bradburnovo kanonizacijo. Postopek vodi njegova nečakinja Celia Brigstocke.

Dar dialoga - Duhovne vaje OFS v Piranu

V minoritskem samostanu v Piranu so bile od 1. do 3. marca 2019 duhovne vaje za brate in sestre Frančiškovega svetnega reda in tiste, ki jim je sveti Frančišek blizu. Voditelj duhovnih vaj je bil br. Janez Papa OFM.

V prvem večeru nas je voditelj uvedel v dogodke izpred 800 let, ko je sv. Frančišek skupaj z bratom Iluminatom obiskal sultana Malika Al Kamila. Frančiškovo temeljno načelo misijonarjenja je bila pripravljenost za dialog, pogovor o veri, ki ne vsiljuje svojega prepričanja. V povezavi s tem dogodkom pa nas je seznanil še z obiskom papeža Frančiška v Združenih arabskih emiratih, kjer se je srečal z velikim imamom Ahmedom Al Tajebom. Ta simbolika potovanja

se je prepletala vse dni, ko smo premišljevali o dialogu in vzpostavljanju odnosov.

Drugi dan smo spoznavali stebre islamske vere (izpoved vere, skupna molitev, miloščina, post, romanje v Meko), ki so tudi nam kristjanom zelo blizu. Pri osebnem delu pa smo razmišljali o Jezusovih blagih, kako jih živimo in kako jih lahko primerjamo s stebri islama. V popoldanskem razmišljanju nas je br. Janez uvedel v spokorno bogoslužje na temo maske. V zakramentu svete spovedi naj bi odložili svoje maske in se soočili s samim seboj, tako da bomo pristni, ker smo Kristusova podoba. Voditelj nas je pripravljaj na vprašanja, kaj je greh, o našem odnosu do Boga, do ljudi in do nas samih. Molitvi rožnega venca pred Najsvetejšim v cerkvi je sledila sveta maša, ki smo jo oblikovali glede na temo duhovnih vaj. Večerni program pa smo preživeli ob prijetnem

in poučnem italijanskem filmu Božja volja. V njem ni manjkalo nesporazumov zaradi pomanjkljivega dialoga in (ne) poslušanja drugega.

Tretji, zadnji dan je voditelj duhovnih vaj uvodoma predstavil potovanja papeža v pretežno islamske države od začetka njegovega pontifikata (Jordanija, Turčija, Azerbajdžan, Egipt, Mjanmar ...) do njegovega zadnjega obiska v Združenih arabskih emiratih. Ob zgodovinskem srečanju papeža z velikim imamom Al-Azharja Ahmedom Al Tajebom, vodjem egiptovskih sunitov, so v Abu Dabiju podpisali in prebrali dokument/izjavo o bratstvu in sobivanju. Voditelja v njem odpirata in podpirata dialog, želita širiti kulturo strpnosti, pozivata k ponovnemu odkrivanju vrednot miru in pravičnosti ter opozarjata na omrtvičeno človeško vest zaradi materialističnih filozofij. Nadalje govorita o skrbi za otroke, ženske, o pomembni vlogi družine ter o tem, da je verska svoboda pravica vsake osebe. Obsojen je vsakršen terorizem in skrunjenje svetih krajev ... Vsebina dokumenta, ki se je rodil iz ljubezni do Boga in je nastajal več kot eno leto, je zelo obširna in oba voditelja želita da bi se z njim seznanil čim širši krog ljudi ter da bi postal predmet raziskav in premišljevanj na vseh izobraževalnih institucijah. Sledilo je delo po skupinah in priprava na sv. mašo.

Duhovne vaje smo zaključili s kosilom in zahvalami vsem, ki so pripravljali in skrbeli za odlično duhovno in telesno počutje ter tehnično izvedbo. Ob prelepem sončnem pogledu na Piran smo imeli čas tudi za sprehod ob morju, kjer smo lahko občudovali stvarstvo ter se zahvaljevali za vse prejete milosti in darove.

Duhovne vaje OFS v Nazarjah – Dar dialoga

V Nazarjah so drugi letošnji postni vikend potekale duhovne vaje za sestre in brate OFS in prijatelje svetega Frančiška.

Naslov duhovnih vaj je bil **800 let po obisku sv. Frančiška pri sultanu** s podnaslovom **DAR DIALOGA**. Duhovne vaje je vodil br. Janez Papa OFM. Udeležilo se nas je 8 bratov in sester.

s. Marinka Kenda OFS

Zbrali smo se ob 19. uri in začeli z večerjo. Nato smo si v dvorani pogledali delček filma o svetem Frančišku, ko je ta obiskal sultana, tako da smo se lahko uvedli v premišljevanje o dialogu, ki ga je imel Frančišek s sultanom, in o odnosih, ki so vir dobrega dialoga.

Drugi dan smo govorili o islamu, o stebrih islama, ki niso tako zelo različni od stebrov krščanske vere. Po kosilu smo si ogledali znamenito knjižnico v samostanu, ki nam jo je pokazal p. Andrej Pollak OFM, župnik v Nazarjah. Popoldan smo govorili o etiketiranju

ljudi in o predsodkih, ki jih kažemo do drugih. Zvečer je sledil še film o odnosih in dialogu v družini BOŽJA VOLJA.

V nedeljo pred mašo smo se seznanili z izjavo o bratstvu in sodelovanju, ki sta jo podpisala papež Frančišek in veliki imam v Abu Dhabiju. Nato smo se pripravili na mašo, si razdelili vloge za sodelovanje ter pripravili uvode in prošnje.

Po kosilu smo se bratsko poslovili in se razšli vsak na svojo pot.

br. Tonček Horvat OFS

Eda Palčič OFS

Sestra Eda Palčič je na zadnjem kapitulju pokrajinskega bratstva Koper sprejela dve službi: je podpredsednica pokrajinskega sveta in bratska animatorka. Sama pravi, da jo kot sestro Frančiškovega svetnega reda bolj zanima duhovnost reda kot pa posamezne službe, vendar že ves čas od svoje slovesne obljube opravlja v krajevnem in pokrajinskem bratstvu različne službe. Ob tem je tudi zelo aktivna v oltarnem občestvu pri Sv. Ani, kjer vodi ljudsko petje in je vedno pripravljena priskočiti na pomoč bratom frančiškanom. Raje kot z besedami govori z dejanji in raje posluša kot govori.

Eda, si članica krajevnega bratstva pri Sv. Ani v Kopru. Kaj je bil razlog za tvojo odločitev, da postaneš članica Frančiškovega svetnega reda?

Sem rojena Koprčanka. V bratstvo so me povabile sestre, ki so po denacionalizaciji samostana na pobudo duhovnega asistenta obnovile krajevno bratstvo, ki ima gotovo bogato zgodovino, vendar je bilo njegovo delovanje prekinjeno. Udeležila sem se nekaj njihovih srečanj. Pravi klic pa sem začutila, ko sem si s prijateljema v muzeju pod baziliko v Assisiju ogledovala relikvije sv. Frančiška in zagledala njegov habit. Takrat sem začutila, da ne gre za legendo, ampak da je bil Frančišek resnično živ človek, da imajo vse legende o njem trdno podlago. Tam je nastala v meni želja, da bi Frančiška bolje spoznala. Tako sem po času uvajanja pred petimi leti na praznik Brezmadežne postala članica OFS.

Sama praviš, da je opravljanje služb tisti del življenja v bratstvu, ki ti ne leži preveč. Kljub temu si sprejela vsako službo, za katero so te izvolili. Bila si podpredsednica in predsednica, zdaj si tajnica v krajevnem bratstvu. V pokrajinskem svetu pa so te izvolili kar za dve službi: si podpredsednica in bratska animatorka. Zanima me, kakšen je tvoj pogled na službo bratskega animatorja?

Res je. Kar nekaj služb sem že sprejela. Glede službe animatorke mislim, da bi se dalo narediti veliko več, vsaj jaz osebno. Predvsem v medsebojnem povezovanju v duhu bratstva. Te službe še ne poznam dobro. Tudi do zdaj v življenju nisem imela veliko stikov z otroki in mladino.

Moj vtis je, da Frančiškova mladina v našem pokrajinskem bratstvu dela zelo dobro. Moram posebej pohvaliti njihovo predstavnico za ljubljansko in koprsko škofijo Valentino Čermelj, ki je zelo dobra voditeljica.

Udeležila sem se duhovnih vaj za otroke, na katerih so sodelovali tudi mladi. Organizacija in ves program, vse je teklo brez težav v izjemnem razpoloženju.

Imajo svoja srečanja in redne sestanke vodstva. Če se zaradi drugih obveznosti seje ne morem udeležiti, me o vsem obveščajo.

Ali imajo kakšne predloge oziroma želje o tem, kaj in kje naj bi jim ti kot animatorka pomagala?

Posebnih pričakovanj z njihove strani nisem začutila. Želijo, da jim preprosto stojim ob strani, da sem vez med njimi in Frančiškovim svetnim redom. Smo se pa pogovarjali o želji,

da bi tudi v Kopru, ki je univerzitetno mesto, uspeli zbrati nekaj mladih, saj je med študenti tudi nekaj nekdanjih Frančiškovih otrok in Frančiškove mladine. Poiskati te mlade, dobiti z njimi stik, je nekaj, kar se mi zdi, da mi nalaga moja služba. Seveda pa bi pri tem bilo nujno sodelovanje z duhovnimi asistenti FRAME.

Kaj pa te zdaj, ko od blizu spremljaš delo mladih, preseneča in kaj bi jim morda svetovala?

Najbolj me je navdušila njihova pripravljenost za sodelovanje, med seboj so zelo povezani, vsi opravljajo svoje zadolžitve zelo odgovorno in imajo čut za sočloveka. Priznam, da sem bila pozitivno presenečena.

Si morda pri mladih opazila zanimanje za Frančiškov svetni red?

Ne vem. Morda je podobno kot tudi sicer pri otrocih, ki obiskujejo verouk do birmе, potem pa jih ni več. Vendar pa verjamem, da vsake duhovne vaje, kateheze, romanja predstavljajo bogato osnovo, ki jih lahko v kasnejših letih ponovno približa evangeliju, Cerkvi, sv. Frančišku in Bogu.

Ko kasneje razmišljamo o svojem življenju, v njem ni težko prepoznati dotike Sv. Duha, in če si pozoren na to, lahko zaslišiš tudi klic. V Frančiškov svetni red pa smo poklicani. Žal pri mladih in tudi manj mladih materialni posvetni hrup ta klic lahko za nekaj časa preglasi in se spomin zabriše.

Verjetno je problem v osebnem odnosu do Boga.

Kako pa lahko bratski animator mladim približa ta osebni odnos do Boga, do Jezusa?

Zelo težko. Spominjam se, da so se mi v otroštvu nekatere kateheze ali odlomki Svetega pisma zdeli nepomembni, toda kasneje, ko sem o njih razmišljala, so postali kot seme, ki je v meni raslo. Bratski animator naj bi mlade navdihoval, navduševal, samo jaz se v tej vlogi ne počutim najbolje.

Tebe se je sv. Frančišek dotaknil v Assisiju. Kako pa ga doživljaš doma v Sloveniji?

Tudi tu vedno znova srečujem ljudi, ki razmišljajo podobno kot jaz, ki podobno čutijo, ki govorijo o istih stvareh in izkušnjah, ki imajo podobne želje, in to je tisto, kar nas povezuje, skupni imenovalec, ki nas združuje v Frančiškovem svetnem redu.

Kaj bi lahko ob koncu sporočila mladim in kaj nam v Frančiškovem svetnem redu?

Mislim, da mladi pričakujejo podporo in spremljanje, da čutijo in vedo, da se lahko na nekoga naslonijo, da niso sami. Mi pa se moramo tega zavedati, jih podpirati in predvsem tudi spremljati v molitvi za duhovne poklice v vseh Frančiškovih redovih, tudi v Frančiškovem svetnem redu.

Draga Eda, hvala za tvoje misli in besede. Želim ti, da te pri tvoji službi animatorja v družbi z mladimi spremlja Sveti Duh in da bodo mladi v tebi prepoznali resnično sestro sv. Frančiška v sodobnem svetu!

Pogovarjal se je Mirko Potočnik OFS

Volilni kapitelj Krajevnega bratstva Šiška

Na pragu pomladi, na drugo po-
stno nedeljo, 17. marca 2019 smo
se v Šiški zopet zbrali bratje in
sestre krajevnega bratstva, da bi obhajali
naš volilni kapitelj.

Pridružila se nam je sestra Anica Švab, podpredsednica PS Ljubljana, in prevzela predsedovanje kapitlju. Z nami je bil tudi naš duhovni asistent p. Silvin Kranjc. Z uvodno molitvijo smo se najprej priporočili vodstvu Svetega Duha, nato pa nas je posebno pozdravil in nagovoril predsednik našega bratstva brat Tomaž Potokar. Poudaril je morda skriti, a zato še toliko pomembnejši prispevek starejšega dela našega bratstva, ki ga sestavljajo naše sestre molivke. Zanje se je zahvalil Bogu in tudi njim samim, saj nas neutrudno spremljajo z vztrajno molitvijo in darovanjem trpljenja, ki ga prinaša teža let. Brat Tomaž nas je tudi pozval k zvestobi, k nenehni molitvi in vztrajanju v dobrem ter k medsebojni ljubezni.

Pater Silvin pa nas je v svojem nagovoru spomnil, da smo in naj še naprej ostanemo opora drug drugemu. Pozval nas je predvsem k delu za nove brate in sestre, ki bi se v prihodnosti pridružili našemu KB.

V nadaljevanju se je predsedujoča zahvalila dosedanjim bratom in sestram v službah in nam dala mnogo spodbud za nadaljnje delo. Ob branju iz spisov sv. Frančiška smo tik pred volitvami še razmišljali o povabilu, naj bomo služabniki, podrejeni vsakemu človeškemu redu zaradi Boga, in naj nikoli ne želimo biti nad drugimi.

Za predsednika KB smo nato vnovič izvolili brata Tomaža Potokarja, za podpredsednico pa sestro Frančiško Koren. Blagajnik je postal brat Metod Trajbarič, odgovorna za vzgojo pa sestra Helena Fortuna Jenko. Animatorica je postala sestra Jana Potokar, tajnica pa sestra Helena Černe. Vsi novoizvoljeni so službe sprejeli in po zaključni molitvi smo se skupaj še poveselili ob prigrizku.

Helena Černe OFS

Polno življenje do konca

Psalmist pravi, da je sedemdeset let doba našega življenja, osemdeset, če smo krepki. Sestra Mara Vampelj, frančiškanka Marijina misijonarka pa jih je dosegla čez 100. Bolj natančno, umrla je v 107. letu, zato jo je doletela čast, da je bila najstarejša Celjanka. Ob tem se nam seveda porodi vprašanje kako doseči tako lepo starost in ostati zvest Gospodu?

Sestra Mara je živela zelo preprosto, a bogato življenje. Klic v redovno življenje se je pojavil, ko je prebirala zapise misijonarjev v reviji Zamorček. Pri 27 letih je vstopila v postulat v Ljubljani, a so jo zaradi vojne poslali v Italijo. V Italiji je ostala dolga leta in se razdajala v kuhinji, šivalnici in pralnici. Drobna, skrita dela niso bila vidna mnogim, a videl jih je Gospod. Leta 1979 se je vrnila v Slovenijo, kjer je delovala v Cerkljah, v Mariboru, v Lescah in v Ljubljani. Posvečala se je bolnikom in hišnim opravilom, predvsem v kuhinji in na vrtu. Z veliko ljubeznijo in skrbnostjo je pripravljala domače dobrote, posebej rada je pekla peciva. Bila je kot mati, ki skrbi za svoje sestre in obiskovalce. Gostoljubno je sprejemala vse ljudi, med njimi tudi duhovnike, ki so sodelovali s sestrami, predvsem na Mirju v Ljubljani, kjer je deloval tudi MIC (Mladinski informacijski center).

Da ji ni manjkalo poguma, govori dejstvo, da je bila pri svojih 85 letih razpoložljiva za misijon v Bosni in Hercegovini, kjer smo sestre po vojni, leta 1997, odprle novo skupnost v Odžaku z namenom, da bi vlivale pogum vračajočim se beguncem in jim stale ob strani v težkih situacijah, v katerih so se znašli.

S svojo navzočnostjo in pomočjo vsem, ne glede na veroizpoved, so si sestre prizadevale za spravo in mir na tem območju. Tam je s. Mara slišala nešteto težkih zgodb in videla številne solze ljudi, ki so se vračali na svoje uničene domove. Velikodušno je sodelovala pri misijonu sester tako, da je skrbela za gospodinjska opravila. Sestre so bile v prvih letih po vojni močno vključene v razdeljevanje pomoči, ki je prihajala iz tujine, zato so bile izredno hvaležne sestri Mari, da je skrbela za dom.

To pa ni edini izziv, ki je sestro Maro doletel v starosti. V svojem 99. letu je še

zadnjič pripravila kovčke, da se je preselila v novo skupnost, ki smo jo sestre odprle v Celju. Tam se je hitro vživela v novo okolje in molila za ljudi, ki so se obračali nanjo. Imela je navado, da je pri molitvi hvalnic naštel vse ljudi, ki so jo prosili za molitev, in lahko si mislite, da je bil seznam precej dolg. Poleg apostolata molitve pa je vsak dan kvačkala prtičke in jih enkrat letno tudi razstavila za prodajo. Izkupiček pa je običajno šel za eno od naših misijonark.

Župljani župnije Sv. Cecilije so hitro vzljubili s. Maro in jo radi obiskovali, saj je bila dobrovoljnega značaja in je

znala povedati kaj vzpodbudnega. Skrivnost njenega dolgega življenja je bila tudi v tem, da se je znala pošaliti. Pri mizi nam je pripovedovala vice, ki jih je prebrala v tedniku Družina ali v reviji Ognjišče. Včasih pa je presenetila tudi s kakšno izjavo kar v živo. Ko je praznovala 100. rojstni dan, ji je voščil tudi starejši gospod, ki je po izrečenem voščilu za njen praznik dodal: »Sestra Mara, upam, da se drugo leto spet vidimo«. Sestra Mara pa je odvrnila: »Kako to mislite, ali ste morada bolni?« Bila je

jo s helikopterjem peljali na ogled Triglava, in to za božji lon. S. Mara je bila presrečna in ko smo jo za 100. rojstni dan vprašale, ali nosi še kakšno skrito željo, je rekla: »Mi-slim, da ne, ampak na Triglav bi pa še šla.« Tako je s tistimi, ki ljubijo Gospoda. Njihovo hrepenenje po lepoti in slavljenju Stvarnika je z leti vedno močnejše. Ko telo izgublja na moči, se notranje življenje okrepi. Tudi s. Mara je imela topel, iskri-

polna življenja in tudi po 100. rojstnem dnevu si je še zmeraj želela, da smo jo vzeli s seboj na srečanja redovnikov, na romanja, na izlete skupnosti.

Kako se je s. Mara z molitvijo in darovanjem svojih vsakdanjih težav pripravljala na srečanje z Gospodom v nebeškem kraljestvu, govorijo tudi njene skrite želje, ki jih je imela še v starosti. Ko je odhajala iz skupnosti Lesce, smo jo ob njenem rojstnem dnevu sestre vprašale, če nosi v sebi še kakšno neizpolnjeno željo. Dejala je: »Nikoli nisem imela prilike iti na Triglav. To bi pa še rada doživela.« Sestre takega odgovora res nismo pričakovale. A smo želele preveriti, če jo Gospod res želi tako razveseliti. Zato smo šle vprašat na športno letališče Lesce, če bi jo peljali na Triglav. Velikodušno so se odzvali želji s. Mare in

pogled vse do konca svojega življenja. Rada je živela in ne spomnim se, da bi se kdaj pritoževala čez tegobe starosti.

Naj zaključim z mislijo iz časa mojega noviciata, ko nam je zdravnica spregovorila o tem, kako nam lahko pomaga, da v spoštovanju in sestrski ljubezni živimo skupaj mlajše in starejše sestre. Rekla je: »Na starost se pripravljamo vse od mladosti.« Kolikor se v mladosti naučim sprejeti sebe v vsem, kar sem, v svojih talentih in svojih omejitvah, toliko bom v starosti lahko živel polno, ko bo treba še bolj rasti v potrpežljivosti do samega sebe in do drugih. In tega smo se sestre učile tudi od s. Mare. Hvala vam, s. Mara, za vaš zgled. Prosite za nas, da bi tudi me živele svoje življenje v držbi darovanja do konca.

s. Metka Kos FMM

Frančiškov prijatelj

Tema prve številke revije Frančiškov prijatelj v letu 2019 (revijo izdajajo bratje kapucini) prinaša pojem Skupnost. V čem se skupnost razlikuje od drugih socioloških pojmov, ki za seboj skrivajo neke skupine ljudi, kaj jo določa, zakaj je nujno potrebna, kakšna je krščanska skupnost in kako sta nanjo gledala sv. Klara in sv. Frančišek, je le nekaj vidikov, ki jih poskuša revija razkriti. Hkrati pa lahko v njej najdemo tudi:

- intervju z Joštom Mezgom,
- kratko pričevanje s. Sabine Glowatz,
- oris življenja novega blaženega Luisa Obdulio Arroyo Navarro,
- predstavitev filma Zelena knjiga, ki je bil letos nagrajen z oskarjem za najboljši film,
- mozaik dogajanja na slovenski in tuji Frančiškovi sceni
- in predstavitev knjige Gangster ali duhovnik, osebne zgodbe očeta Reneja Luca.

Vabljeni, da revijo vzamete v roko!

Med nami

Med nami je izšla tokrat v dvojni številki. Rdeča nit številke je bratstvo, v rubriki Utrip življenja pa je asiška romarka spregovorila o tem, kako sta sveti Frančišek in sveti Maksimilijan Kolbe vplivala na odločitve o imenih njunih sinov.

Tako je zapisala: "Tistega 4. oktobra zjutraj, ko sem imela občutek, da se morda začneja zares, sem se izročila priprošnji godovnjaka sv. Frančiška. Njegovo molitev O, vzvišeni in veličastni Bog ob večerih molimo pri skupni molitvi ... Ob dopolnjenem Mihovem prvem tednu se mi je utrnilo, da sem več kot pol nosečnosti, med porodom in po njem okoli vratu nosila Frančiškov križ. Zatekali so mi namreč prsti in sem rabila nekaj, da bi okoli vratu obesila svoj poročni prstan. V škatli z nakitom sem našla rjavo vrvico s tauom, za katero niti ne vem, kje in kdaj sem jo bila dobila. Dva meseca po rojstvu smo se preselili v novo hišo, Miha pa je bil 14. februarja, na Valentinovo, krščen kot Miha Frančišek – v znamenje hvaležnosti za pomoč pri porodu in povezanosti s tem svetnikom. Ko je bil deček star približno leto in pol, jaz pa že vnovič noseča, smo v zahvalo poromali v Assisi."

Kako pa se je zgodilo, da je naslednji otročiček dobil ime Maksimilijan, pa preberite v dvojni številki revije Med nami.

<http://minoriti.rkc.si/ponudba/revija-med-nami>

Duhovne vaje za Frančiškove otroke na Prežganju

Zbrali smo se otroci in animatorji

bratstev FO iz Vipavskega Križa, Sostra in Bežigrada. Z nami so bili še br. Vlado Kolenko OFMCap, p. Gregor Kos OFM in s. Mirjam Černigoj ŠSFKK ter kuharska ekipa z Mojco Špende OFS na čelu.

Ana Zupančič je zapisala svoje vtise:

22. februarja sva se s prijateljico odpravili na duhovne vaje na Prežganje. Že takoj nama je bilo zelo všeč. Vsak dan smo si lahko ogledali igrico, pri kateri smo spoznavali življenje patra Ljü, po njej pa je sledila kateheza. Imeli smo tudi spoznavni večer naslednji dan pa zabavni večer. Animatorji so poskrbeli da nam ni bilo dolgočas. Vse čase smo se igrali. Zelo pa nama je bila všeč tudi velika igra, kavi v skupni sobi in izdelovanje letal.

Majhna dejanja za velike spremembe

Naj se vam najprej predstavim. Rodila sem se na Jesenicah v preprosti delavski družini in po srednji geodetski šoli vstopila k frančiškankam Marijinim misijonarkam. Letos bo minilo 10 let, odkar sem v cerkvi Svetega Petra in Pavla v Lokovcu na Primorskem iz rok škofa Piriha prejela misijonski križ, medtem ko je predstojnica vsem zbranim oznanila moje poslanstvo: Brazilija!

Ta dogodek se mi je vedno zdel nekaj fantastičnega: tako neznatno majhna država pošilja v gromozansko divjo tropsko Brazilijo na drugem koncu planeta misijonarko, ki je bila celo osnovno šolo najmanjša in najbolj koščena učenka v razredu.

Kot otrok sem bila res izjemno plaha in sramežljiva. Bala sem se psov, pajkov, večšč, teme in se ob srečanju z neznanci (in tudi znanci) skoraj zavlekla staršem v žep, samo da me ne bi kdo pogledal ali ogovoril. Devet let misijona v Braziliji je minilo, kot bi mignil. Še vedno sem drobna in koščena, ampak zdaj se pajki, večšče, znanci in neznanci bojijo mene, ne jaz njih.

Šalo na stran. Vesela sem, kadar v sobi najdem pajka. Večji ko je, več nadležnega mrčesa bo pojedel. Enako sem vesela gekonov (mali prozorni kuščarji, ki se hranijo z insekti) in vseh drugih tropskih živalic, ki jih občasno odkrijem pod posteljo, za omaro ali v kotu stropa.

Po treh letih misijona v umazanem pristaniškem mestecu Paranaguá na jugu države, petih letih divje tropske Amazonije in letu dni na gorski župniji Campina Grande do Sul, ki leži 1000 m nad morjem, se zdaj privajam na življenje v São Paulu, največjem mestu južne poloble (mesto ima prebivalcev za šest Slovenij), kjer se spopadam s posebno vrsto »tropskih zveri«: z birmanci iz naše župnije, s študenti Univerzitetne pastorage in z brazilsko mladino nasploh.

Kadar naše napol pismene mamice, ki so zanosile pri štirinajstih ali petnajstih letih, svojim otrokom ne znajo reči, da je pomembno iti v šolo in se tam pridno učiti ter da sta uspeh in sreča v življenju odvisna predvsem od poštenega prizadevanja in trdega dela, jim to rečem jaz. Kadar jim, pretirano naličene in pomanjkljivo oblečene, ne znajo pokazati, da je potrebno skrbeti tudi za notranjo lepoto in plemenito srce, jim to skušam pokazati jaz. Kadar mačistično prevzetni očetje, ki prezirajo in zaničujejo svoje žene in matere, niso zgled spoštovanja svojim sinovom, sem jaz tista, ki se na mestnem avtobusu približa in reče: »Oprostite, gospod! Ali bi lahko vaš sedež, prosim, odstopili teje nosečnici in njeni ostareli mami?«

Kadar se kdaj pozno ponoči vračam domov in v hrupnem zanemarjenem baru vidim enajstletnega fantka, kako streže pri točilni mizi, čez katero se tepejo pijanci, med katerimi je tudi njegov lastni oče, na skrivaj pokličem

policijo in socialno službo, ki v Braziliji deluje 24 ur na dan. Kadar vidim preprosto, neizobraženo dekle, ki na uličnem vogalu prodaja doma narejene piškote svoje brezposelne mame, kako neskončno počasi na glas črkuje besedo za besedo iz starega časopisa, stopim k njej, ji čestitam in ji rečem, da je branje nekaj dobrega in dragocenega. Kadar umazanega uličnega fantiča vidim, kako papirček od bombona vrže v smetnjak, medtem ko celo odrasli Brazilci brezbrizno mečejo smeti po umazanih ulicah naših mest, se ustavim, ga pohvalim in mu ponudim kaj bolj konkretnega za pod zob.

Nisem prepričana v kakšni meri s temi majhnimi in praktično neopaznimi dejanji pripomorem, da bi ti mladi fantje in dekleta postali boljši ljudje, ampak verjamem, da majhna dejanja lahko sprožijo velike spremembe. Samo vztrajati je treba!

s. Ana Slivka FMM

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene (45)

XLV.

O spreobrnjenju in življenju, čudežih in smrti svetega brata Janeza iz Penne.

Ko je bil Janez iz Penne še fantič in je v Markah hodil v šolo, se mu je neko noč prikazal prelep deček in ga poklical, rekoč: "Janezek, pojdi k svetemu Štefanu,

kjer pridiga eden mojih manjših bratov, veruj njegovim naukom in poslušaj njegove besede, zakaj jaz sem ga poslal. Ko to storiš, imaš še veliko pot pred sabo in nato se vrneš k meni."

Na te besede se je fant brez odloga dvignil in čutil veliko spremembo v svoji duši. In šel je k svetemu Štefanu in našel tam veliko množico mož in žena, ki je čakala na pridigo nekega redovnika, kateremu je bilo ime brat Filip. Bil je eden prvih bratov, ki so bili prišli v ankonsko deželo, kjer je bilo do tedaj še malo samostanov.

Brat Filip stopi tedaj na prižnico in prične pridigati, oznanjujoč kraljestvo večnega življenja, pa ne z besedami človeške modrosti, marveč z močjo Kristusovega navdiha.

Po pridigi gre fant k bratu Filipu in mu reče: "Oče, če me blagovolite sprejeti v red, bom rad spokorno živel in služil našemu Gospodu Jezusu Kristusu." Brat Filip ga pogleda in vidi njegovo čudovito nedolžnost in trdno voljo služiti Bogu, in mu pravi: "Pridi ta in ta dan k meni v Recanati in storil bom, da te sprejmejo." Tam se je namreč moral sestati

pokrajinski kapitelj. V svoji otroški preprostosti pa je deček menil, da je to tista dolga pot, ki jo mora, kakor mu je bilo razodeto, še prehoditi in da pojde nato v nebesa; to je upal, da se takoj zgodi, kakor hitro bo sprejet v red. Šel tedaj in bil je sprejet. A videl je, da se mu upanje ni uresničilo.

Tu naznani provincial v kapitlju, da rad dovoli prosto pot vsakomur, kdor bi se hotel v zaslužnju svete pokorščine podati v pokrajino Provanso. V tem se dečku zbudi velika želja, da bi šel tja, zakaj mislil je v svojem srcu, da bo pač to tista dolga pot, ki jo še ima pred seboj, preden gre v nebesa.

Ker pa se je sramoval izeči to željo, je šel naposled k bratu Filipu, ki ga je bil sprejel v red in do katerega je imel zaupanje, in ga je prav iskreno prosil, naj mu izprosi milost, da bi smel iti v Provanso. Ko je brat Filip videl njegovo nedolžnost in sveti namen, mu je izprosil dovoljenje, nakar se je brat Janez ves vesel opravil na pot, češ da pojde po končanem potovanju naravnost v nebesa.

Bogu pa je bilo všeč, da je ostal v tisti deželi petindvajset let. Čakal je in hrepenel in živel v največji poštenosti, svetosti in zglednosti ter vedno rasel v kreposti in milosti pri Bogu in pri ljudeh, da so ga bratje in posvetniki zelo ljubili.

Ko je brat Janez nekega dne pobožno molil in jokal in tožil, da se njegova želja ne uresniči in da njegovo zemeljsko romanje traja vse predolgo, se mu je prikazal ljubi Kristus, ob katerega pogledu se je njegova duša vsa raztopila. In Kristus mu pravi: "Brat Janez, sin moj! Zahtevaj od mene, kar hočeš." In on odgovori: "Gospod moj, ne vem, kaj naj si želim razen tebe, ko nič drugega ne zahtevam. Samo to te prosim, da mi

odpušči vse grehe in podeliš milost, da te bom videl takrat, ko mi bo najbolj hudo." Pa pravi Kristus: "Tvoja prošnja je uslišana." Po teh besedah je izginil, brat Janez pa je bil ves potolažen.

Naposled so bratje v Markah zvedeli za sloves Janezove svetosti in dosegli pri vrhovnem redovnem predstojniku, da mu je poslal ukaz, naj se iz pokorščine vrne. Ko ga je ta prejel, se je ves vesel odpravil domov v mislih, da pojde po končani poti v nebesa, kakor mu je bil Kristus obljubil. Po svoji vrnitvi v Marke pa je živel še trideset let in nobeden njegovih sorodnikov ga ni spoznal. In dan za dnem je pričakoval Božje usmiljenje, ki naj izpolni obljubo.

V tem času je večkrat zelo vestno opravljal službo gvardijana in Bog je po njem storil mnogo čudežev. Med drugimi darovi, ki mu jih je Bog dal, je imel tudi preroškega duha. Ko je nekega dne šel iz samostana, je enega njegovih novincev napadel hudič in ga zelo skušal, da se je ta vdal skušnjavi in sklenil sam pri sebi oditi iz reda, kakor hitro se brat Janez vrne. To skušnjava in sklep pa je brat Janez zaznal iz preroškega duha, se nemudoma vrnil domov in poklical k sebi novinca, rekoč, da je njegova volja, da se izpove. Toda še pred spovedjo mu je natanko popisal vso njegovo skušnjava, kakor mu jo je bil Bog razodel, in sklenil: "Sin moj, ker

si me počakal in nisi hotel oditi brez mojega blagoslova, ti je Bog naklonil milost, da ne boš nikdar izstopil iz reda, ampak da boš kot redovnik umrl v Božji milosti." Takrat je bil novinec utrjen v dobri volji in je ostal v redu ter postal svet brat. (Vse to je brat Janez pripovedoval meni, bratu Hugolinu).

Brat Janez, mož veselega in mirnega duha, je redkokdaj govoril, tem bolj pa je pobožno opravljal svoje molitve in se posebno po zornicah nikoli ni vračal v svojo celico, marveč je ostal v cerkvi do dne in molil. Neko noč se je po zornicah zatopil v molitev in prikazal se mu je Božji angel in mu rekel: "Brat Janez, tvoja pot je pri kraju, ker si toliko časa čakal. Naznanjam ti v Božjem imenu, da si smeš izprositi, katerokoli milost hočeš. In še ti sporočam, da si izberi, kar ti je ljubše: ali en dan v vicah ali sedem mučnih dni na tem svetu." Ko si je brat Janez izbral sedem trpljenja polnih dni na svetu, je takoj zbolel za raznimi boleznimi. Napadala ga je huda mrzlica, trganje po rokah in nogah, ščipanje in še več drugih bolezni. Najbolj hudo pa mu je bilo, da je stal pred njim skušnjavec in držal v roki velik list, kjer so bili popisani vsi njegovi grehi, ki jih je kdaj storil z dejanjem ali mislijo, in mu pravil: "Zaradi teh grehov, ki si jih storil z mislijo, z jezikom in dejanji, si preklet v dno pekla." In ni se spomnil, da je kdaj kaj dobrega izvršil ne da je v redu ali da je v njem kdaj bil, in menil je, da je pogubljen, kakor mu je pravil hudi duh. Če so ga tedaj vprašali, kako mu je, je odgovoril: "Slabo, ker sem pogubljen."

Ko so bratje to videli, so poslali po starem bratu, ki mu je bilo ime Matej iz Monte Robbiana. To je bil svet mož in zvest prijatelj brata Janeza. Brat Matej

pride tedaj na sedmi dan Janezovih muk, pozdravi bolnika in ga vpraša, kako mu je. Ta odgovori, da slabo, ker je pogubljen. Po pravi brat Matej: "Ali se ne spominjaš, da si se večkrat pri meni spovedal in da sem te vseh grehov popolnoma odvezal? Dalje, ali ne pomniš, da si v tem svetem redu več let brez premisleka Bogu služil? Naposled, ali se ne spominjaš, da Božje usmiljenje presega vse grehe sveta in da je blagoslovljeni Kristus naš Odrešenik, plačal neizmerno ceno, da nas je odkupil? Upaj torej, zakaj zanesljivo si rešen!" Med temi besedami se je očiščevanje brata Janeza končalo, skušnjava je zbežala in prišla je tolažba. In z velikim veseljem je brat Janez rekel bratu Mateju: "Truden si in pozno je že. Prosim te, pojdi počivat." A brat Matej ga ni hotel zapustiti; naposled se je njegovi pristrčni prošnji vdal, šel od njega in se podal k počitku.

Brat Janez je z bratom strežnikom ostal sam. Pa glej! Tu pride ljubi Kristus z velikim sijajem in odet v presladki vonj, kakor mu je bil obljubil priti, ko mu bo najhuje. In ozdravi ga vsake bolezni.

S sklenjenimi rokami se je tedaj brat Janez zahvalil Bogu, da je s tako dobrim koncem sklenil veliko pot tega revnega življenja. V Kristusove roke je priporočil svojo dušo, jo vrnil Bogu in šel iz tega kratkega življenja v večno življenje z blagoslovljenim Kristusom, katerega je tako dolgo čakal in po njem hrepenel. In tako počiva brat Janez v samostanu Penna San Giovanni.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

Se nadaljuje.

*Posodobljeni prevod Alojzija Resa
pregledal in odmeve napisal br. Miran Špelič.*

45. premišljevanje

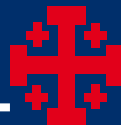
Rožicam o Frančišku sledijo podobne zgodbe njegovih sobratov iz druge generacije; v tej rožici srečamo brata Janeza iz Penne.

Poglejmo si njegove vrline, ki so jih opazili bratje, zlasti Hugolin, ki je očitno to rožico zapisal. Janez je znal iz znamenj prepoznavati Božjo voljo in ni Bogu vsiljeval svoje. Resda je želel čimprej priti do Jezusa, a je dolga leta služil v tujini in še dlje v domači deželi. Misli je, da bo pot krajša, a je sprejel tudi dolga pota. Čeprav ga vidimo kot plahega fantiča, je očitno znal nastopiti tudi odločno, saj si ni pomišljal oditi v daljno Provanso; in potem doma voditi kot gvardijan številčne skupine bratov.

Očitno je ostala v spomin skupnosti zapisna tudi zgodba o preskušanjem novincu. Kako sočuten se pokaže brat Janez, ki je sam prišel kot mladenič v samostan, da mu je mar tudi za enega od tolikih novincev. Prisluhnil je preroškemu glasu in rešil njegovo poklicanost. Ne pozablajmo svoje preroške službe!

V zadnjih dneh njegovega zemeljskega življenja se srečamo tudi z izrecnim realizmom: kljub polnemu in pobožnemu življenju ga napade skušnjava zavrženosti. Premagati mu jo pomaga brat, ki je bil njegov duhovni spremljevalec in spovednik. Ta mu obudi spomin na prejete milosti, prebudi v njem upanje in mu da zagotovilo Božjega usmiljenja in ljubezni. Kdo nam lahko obudi take spomine in komu jih lahko obudimo mi?

Prvi Frančiškani v Sveti deželi

Za nas frančiškane je leto 2019 zelo pomembno. Minilo je ravno 800 let, odkar je naš redovni ustanovitelj sv. Frančišek stopil na tla Svete dežele. Ko se je razvnela peta križarska vojna in se je zdelo, da bo orožje edino sredstvo za zmago, je brat Frančišek vzel s seboj drugačno sredstvo, bratski dialog. Asiški ubožec je imel željo delovati med Saraceni (tako so v srednjem veku imenovali muslimane). Ni imel namena, da bi se zatekel k orožju, ampak da bi na popolnoma miren način spregovoril o Kristusu. Trdno je bil prepričan, da bo imelo njegovo in delovanje drugih bratov med muslimani uspeh le ob pričevanju z uboštvom in ponižnostjo. Nje-

govo misijonsko delovanje je bilo zgolj dialoško in miroljubno. Pripravljen je bil stopiti v dialog najprej s tistimi, ki so bili v njegovem času nasprotniki Kristusa.

V 16. poglavju Nepotrjenega pravila je napotilo, kako naj bratje delujejo med muslimani. Takole pravi: »Prvi način je, da se vzdržijo preprirov in razdorov; "podvržejo naj se namreč zaradi Gospoda vsakemu človeškemu redu" (1 Pt 2,13) in s

Inicialka v gradualu

tem izpričajo, da so kristjani. Drugi način pa je: ko bodo uvideli, da Bogu ugaja, naj oznanjajo božjo besedo.»

Prvi korak pri misijonarjenju manjših bratov naj bo preprosto pričevanje krščanskega življenja v muslimanskem okolju. Šele po tem pričevanju z življenjem naj sledi pričevanje z besedo, vendar z omejitvijo: »ko bodo uvideli, da Bogu ugaja.« Ta svetnikova naročila so bila za tedanji krščanski svet zelo nenavadna. Saraceni so tedaj veljali za zlo, medtem ko naj bodo Frančiškovi bratje med njimi ljubeznivi. Frančišek pojmuje ta odnos kot ljubezniv odnos bratov do vsega stvarstva. Tako pojmuje Frančišek svojo gorečnost, da bi namreč tudi Kristus njim tako pridigal. Prvič je nameraval Frančišek oditi pridigati muslimanom v Siriji že leta 1212. Ladjo je pred dalmatinsko obalo zajelo neurje in se je

Ikona Nabila Jusufa Boushra, darilo p. Ibrahimu Faltasa, Casa Nova, Jeruzalem

morala vrniti v Italijo.

Drugi poizkus je bil v letih 1213 in 1214. Tokrat je hotel preko Španije v Maroko. Na poti je zbolel, zato se je predčasno vrnil domov.

Tretji poizkus mu je uspel. To je bilo znamenito srečanje s sultanom Malekom al Kamilom v Egiptu letu 1219. Zahvaljujoč srečanju s sultanom Malekom al Kamilom, ki je bil vrhovna osebnost tedanjega muslimanskega sveta, se je odprla manjšim bratom možnost, da so navzoči na Bližnjem vzhodu do današnjih dni.

Se nadaljuje
p. Peter Lavrih OFM, komisar za Sveto deželo

Darovi za Sveto deželo (februar - marec 2019)

2,00 €	Branko Ilić
5,00 €	Avreljja Bednar, Jurij Brodschneider, Ana Cizelj, Boris Dragnev, Zorislava Gartnar, Katarina Gorišek, Rafael Kodra, Irena Martinčič, Katica Mesarič, Albina Petrič, Metka Rupret, Alojz Sibal, Jožica Sotenšek, Pavla Starič, Marija Vesel
8,00 €	Alojzija Rozman
10,00 €	Zora Avsenik, Anica Babič, Olga Baš, Rok Bojkovič, Kamila Bonutti Hajdinjak, Marjeta Burger, Ana Burja, Irena Cendak, Antonija Cevc, Stanislava Cvetažar, Mirko Čarman, Nevenka Črnič, neznani darovalec, Marjan Delčnjak, Barbara Dimec, Justina Doljak, Alojzij Duščak, Matilda Efremov, Vital Eržen, Anja Mateja Goršič, Lidija Gribec, Jožica Habjanič, Anica Hriberšek, Ivana Humar, Jožef Ivanc, Majda Jankovič, Olga Jare Oblak, Nada Jelovčan, Marija Jenko, Antonija Jerenec, Milada Kalezić, Rozalija Karba, Lucija Katič, Ivo Kerže, Bernardka Kračun, Viktor Kramer, Zofija Krmec, Marija Kržišnik, Zinka Kutnar, Brigita Leban Feldin, Srečko Lorenčič, Slavka Lušovec, Marija Mohorič, Natalija Mozetič, Marija Muršec, Milka Nemec, Franc Ogrin, Milan Ošlak, Eva Papler, Otilija Pavlica, Marija Pavlič, Ivana Petermel, Veronika Podjaveršek, Amalija Podobnik, Tanja Potočnik, Marija Ana Pungartnik, Drago Rajbar, Emil Ribuli, Kristina Robič, Joži Rokavec, Marjan Salobir, Ivana Sirk, Marija Skok, Danila Slejko, Angela Stanonik, Ana Stefančič, Jože Suhadolnik, Jožica Susman, Marjana Svirt, Marija Točaj, Cecilija Tomažič, Majda Tomc, Marija Totnjak, Darja Tratar, Pavla Trkavec, Ivanka Trzok, Damjana Urbančič, Mara Vilar, Marija Vraničar, Marija Zavodnik, Magdalena Zorec, Ida Zupančič, Pavla Žerovnik, neznani darovalec, neznani darovalec
15,00 €	Cvetoslav Gregorc, Marija Jaklitch, Tadej Langus, Franc Lenasi, Marija Levičnik, Franciška Orešnik, Blaž Pišek, Iva Radovanovič, Terezija Ramovž, Marjan Repovž, Marija Striha, Gabrijel Šavli, Franciška Šavs, Peter Tihle, Marija Turk, Veronika Urbinc
16,00 €	Stanislav Stanič
20,00 €	Andrej Arko, Olga Benček, Terezija Bernot, Gašper Blažič, Marija Bogataj, Ida Bogataj, Valentina Bonča, Evgen Bubnič, Gregor Butala, Marija Černač, Barbka Černe Grešl, neznani darovalec, neznani darovalec, Jožef Debeljak, Ludovika Deželak, Marjetka Dlesk, Marija Gantar, Ana Gorc, Marija Grabnar, Ana Gregor, Ljudmila Grm, Beatrice Jeglič, Anica Jeraj, Samostan Karmeličank, Jože Kastelic, Irena Kavčič, Ilija Kekič, Valentina Kepic, Neža Kermelj, Peter Klun, Leopold Koren, Antonija Košir, Jožefa Košmrlj, Tomaž Kovač, Cvetka Kozole, Marjan Koželj, Stanislav Krašovec, Darinka Kravos, Breda Kregar, Niko Kržišnik, Antonija Lampič, Stanko Lesjak, Ivanka Lipar, Marija Mavec, Ana Marija Mihelčič, Marija Mihelčič, Antonija Mikelj, Minka Novak, Marta Novak, Pavla Oman Bučan, Mihael Pečkaj, Marija Perčič, Martina Petek Gojak, Veronika Petrič, Miriam Petrun Ulaga, Matej Franc Pikelj, Marija Pogladič, Ljudmila Regancin, Alekdandra Renčelj Mrakič, Ana Rozman, Antonija Sajko, Irena Saksida, Milan Skornšek, Bernardka Slanc, Vincenc Slapnik, Dragica Sosič, Ana Strajnar, Elizabeta Stražišar, Venčeslava Šikovec, Avgust Škrabar, Julka Škvor, Barbara Šmid, Matjaž Šporar, Frida Tegelj, Marko Tomšič, Tatjana Trontelj, Alojzij Turk, Ana Turk, Edvard Učanjšek, Ivan Urbanc, Darinko Veber, Terezija Vehovec, Ivan Vidmar, Marija Vrtnjak, Ana Marija Zajc, Marija Zelenc, Marija Zemljak, Rezka Zore, Andreja Zupan, neznani darovalec
25,00 €	Štefka Albert, Karolina Maček, Marija Vidmar
30,00 €	Joži Anžič, Rozalija Barat, Angela Brodnjak, neznani darovalec, Stanislav Dolšak, Danica Huth, Terezija Kocmur, Rozalija Kukar, Roza Legiša, Joži Medved, Marjan Mencinger, Nadja Meze, Julijana Mihalič, Nikolaj Miklavčič, Dolores Omahen, Olga Pelaj, Andreja Podržaj Modic, Antonija Pribožič, Marija Rep, Franc Strah, Marija Suhadolnik, Ana Tonejec, Andrej Trček, Lea Židan
35,00 €	Marjan Peklaj
40,00 €	Matevž Deželak, Marija Hrovat, Zdenko Jakop, Jerica Kurent, Ljudmila Miklavčič, Janez Mrak, Jože Obreza, Ana Ozbič, Franciška Turk
50,00 €	Lojze Babnik, Rozio Breznik, Alojzija Černe, neznani darovalec, Jožef Dulc, Franciška Filipič, Julijana Flajs, Marija Hrastrnik Koren, Tina Kelhar, Marko Kolar, Zlata Kovač, Angela Kuralt, Rafael Leskovec, Katarina Martinjak, Marija Mejak, Alenka Oblak, Ivan Peklaj, Franc Podkrižnik, Niko Potočnik, Andrej Pucelj, Jože Resman, Franciška Rode, Ervin Schwarzbartl, Olga Strgar, Darja Šatej, Erik Tičar, Jelka Topler, Franciška Turk, Marta Turnšek, Alojzija Vrabčič, Kristina Zadravec, Jožefa Zajc, Ciril Zupančič, neznani darovalec
55,55 €	Demitrij Jamšek
60,00 €	Nikolaja Beravs, Vlasta Globevnik
70,00 €	Janez Sibal
100,00 €	Lilijana Arih, Bojana Gosak, Franc Grad, Angela Ivančič, Ivan Zanjčkovič
200,00 €	Janja Primožič, neznani darovalec
500,00 €	Franc Slamnik
Skupaj 7.526,55 €	

Romanje na Češko in Poljsko

10. do 14. junij 2019

Romanje k sv. Metodu v Velehrad na Češkem in na Poljsko: sv. Janez Pavel II, s. Kowalska, Krakow, sv. Maksimilijan Kolbe (Niepokalanow) in Częstochowa.

Program:

1. dan, 10. 6.: zgodnji odhod avtobusa proti Češki. Velehrad – sv. maša v baziliki pri sv. Metodu, slovanskem apostolu, namestitev Uherske Hradište, večerja, prenočevanje.

2. dan, 11. 6.: po zajtrku odhod na Poljsko - obisk Auschwitz (koncencijskega taborišča), nadaljevanje v Krakow – sv. maša v novi cerkvi sv. Janeza Pavla II.. Namestitev v hotelu in večerja.

3. dan, 12. 6.: Krakow - po zajtrku ogled rudnika soli Wieliczka, obisk svetišča s. Faustine Kowalske, ogled mestnih znamenitosti, sveta maša in

popoldne vožnja do Niepokalanow (p. Kolbe); namestitev v centru misijonov, večerja.

4. dan, 13. 6.: Niepokalanow - obisk spomenika p. Maksimilijana Kolbeja, sveta maša; popoldne vožnja do Czechochowe, namestitev, večerja.

5. dan, 14. 6.: Czechochowa – obisk Marijinega svetišča, sveta maša in odhod proti domu. Povratek v Slovenijo v poznih urah.

Cena romanja: 450 €.

V ceno je vključeno vse, kar je na programu: avtobusni prevoz, vstopnine, lokalni vodič v Krakowu, polpenzion z dvoposteljno sobo in nezgodno zavarovanje. V ceno ni vključen dodatek za enoposteljno sobo - 80 €.

Po prejemu prijave vam pošljemo podatke za plačilo 200 € (s tem bo prijava potrjena), preostali del plačila - do 1. junija 2019.

S seboj potrebujete osebni dokument.

Prijave sprejemamo takoj, oziroma do zasedbe mest v avtobusu.

Sankt Peterburg 20. do 24. avgust 2019

Po transibirski železnici, ki smo jo že večkrat prevozili, je bila izražena želja, da bi si ogledali tudi Petrovo mesto v Rusiji - Sankt Peterburg ali Petrograd ali nekdanji Leningrad. Mesto, ki ga je ustanovil car Peter I. je postalo okno v svet za tedanje carsko Rusijo, lepota sama ...

Program:

1. dan – torek, 20.08.: odhod avtobusa iz Viča ob 4.30 na letališče na Dunaj, let do Sankt Peterburga. Avtobusni prevoz do mesta, ogled mesta, obisk katedrale Petra in Pavla – (“Petropavlovskaja krepost”), kjer so pokopani člani zadnje carske družine Romanovih. Namestitev v hotelu Atlantic v samem srcu Peterburga – Aveniji Aleksander Nevski – namestitev in večerja.

2. dan – sredo, 21.08.: zajtrk v hotelu. Dan za slavnj Ermitaž, ogled največje ruske zbirke umetnosti. Predhodno si Ermitaž lahko ogledate tudi na spletu, da bo zanimivost v originalu še bolj privlačna. Popoldne z ladjo po vodnih kanalih Peterburga. Vmes kosilo, povratek v hotel in prosti čas.

3. dan – četrtek, 22.08.: zajtrk v hotelu. Z vodičem obisk Carskega Sela, obisk Katarinine palače vključno z jantarno sobo. Ob nemški okupaciji je bil dvorec zelo poškodovan. Rusi so ga enkrat obnovili. Kosilo, povratek v hotel.

4. dan, petek, 23.08.: zajtrk v hotelu. Dan za obisk Peterhofa, palače Petra Velikega in okoliških parkov. Kosilo, povratek v hotel. Obisk pravoslavne cerkve Aleksander Nevski.

5. dan – sobota, 24.08.: zajtrk v hotelu, prevoz na letališče Puljkovo in polet na Dunaj.

Cena romanja: za člane - 1.190 €, ostali 10% višja.

Cena vključuje: letalski prevoz v obe smeri, avtobusni prevoz na Dunaj in nazaj, vstopnine, radio-audio-guide, bivanje v dvoposteljnih sobah, 1x večerja, 3x kosilo, vodič rusko-nemško-slovenski, nezgodno zavarovanje.

V ceno ni vključeno: dodatek za enoposteljno sobo - 125 €, vizum za Rusijo - 30 do 50€.

Za prijavo je potrebno navesti: priimek in ime, rojstni datum, naslov, e-na-

slov, telefonsko številko, kopijo potnega lista zaradi izdelave vizuma za Rusijo. Ob izdelavi vizuma bomo potrebovali za nekaj časa tudi potni list.

Po prejemu prijave vam pošljemo podatke za plačilo 400 € (s tem plačilom bo prijava potrjena), drugi obrok 400 € - do 1. junija 2019, ostanek do 1. avgusta 2019.

Svete maše bomo imeli vsak dan, ker je na Nevskem prospektu katoliška cerkev pri patrih dominikancih. Bivali bomo v središču mesta, zato lahko programu po želji še kaj dodamo. Gornji program bo vođen z ruskimi vodiči, v prostem času si bomo sami ogledovali.

Program je sestavljen v sodelovanju z rusko agencijo Ural Line.

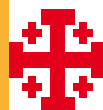
PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
 Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
 Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134

Pri prijavi vedno oddajte podatke:

priimek in ime, rojstni datum, naslov,

številka osebnega dokumenta, e-naslov in telefon

www.sveta-dezela.si
komisariat@rkcs.si

Pozabljene spretnosti

Zdravilne kapljice sestre Cite

V krajevnem bratstvu Vič so bratje in sestre zelo povezani. Radi si pomagajo in kadar ima kdo želodčne težave, mu sestra Cita prinese pripravek, ki neverjetno hitro pomaga. Ponavadi odleže že po 5 minutah. Recept gre v njihovi veliki družini iz roda v rod, saj je že Citina mama mnogim pomagala.

Pripravi se iz korenine **košutnika** ali **encijana** (*Gentianae radix*). To je gorska rastlina, ki je zaščiten. Posušeno korenino lahko kupimo v lekarni ali na tržnici pri zeliščarjih. Nekateri pa jo imajo na domačem vrtu.

Korenino najprej očistimo, narežemo na majhne koščke (1 cm) in jo namočimo v domače žganje. Takoj ko se tekočina obarva rjavo oziroma dobi grenak okus, jo že lahko uporabljamo. Včasih se to zgodi že po nekaj urah. Spijemo ga lahko 1 do 2 žlici.

Košutnik je eno najboljših zdravil za želodec in resnično pomaga. Za otroke in tiste, ki zdravilne kapljice uporabljajo daljši čas, korenino namočimo v vodo. Potrebna pa je previdnost pri uporabi in se odsvetuje osebam, ki imajo razjedo na želodcu ali dvanajstniku, ter osebam s povečanim izločanjem želodčne kisline. Več si preberite v knjigi o zdravilnih zeliščih.

S sestro Cito sem se pogovarjala Mateja Trajbarič

Nagradna uganka z zamenjanimi črkami

S pomočjo med seboj pomešanih opisov k vsakemu od podanih pojmov poiščite besede, ki se razlikujejo samo v eni črki, to črko pa nato vpišite v zadnji stolpec, kot je prikazano na primeru v prvi vrstici.

drobni, nesprijeti delci kamnin, zlasti kremen – iz treh ali več pramenov spleteni lasje (pomanj.) – izmeček, izvržek – kdor se poklicno ukvarja z zidanjem – likovna upodobitev česa z barvami, navadno umetniška – malo vredni, odvečni, navadno pohištveni predmeti – manjši izdelek iz trdnega materiala, ki navadno predstavlja živo bitje ali predmet – osnovna enota za merjenje prostornine – potica okrogle oblike z luknjo v sredi – tekstilni izdelek za odevanje, pokrivanje – vstopnica, npr. za gledališče, kino – večji kos pohištva, ki se odpira na sprednji strani, za shranjevanje oblek ali drugih stvari;

Navpično prebrane črke v zadnjem stolpcu vam bodo dale rešitev, ki je povezana z literarno-kritičnim delovanjem slovenskega teologa, škofa, pesnika, pisatelja in urednika Antona Mahničarja. Postopek za njegovo prištetje k blaženim in svetim se je začel leta 2013.

Sestavil M. Pavlič

KOMAT	KOMAR	R
ZADAR		
OBARA		
PETEK		
SLINA		
VZMET		
NITKA		
KREMA		
LIKER		
IDEJA		
KOPAČ		
KUPEC		
PARTA		

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi: **DAROVANA**.

Na uredništvo ste poslali 16 pravih odgovorov.

Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje.

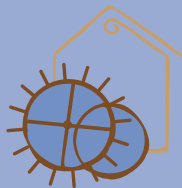
Tokratni nagrajenci so:

1. nagrada: **Ester Srdarev, Brodarjev trg 13, SI-1120 Ljubljana**

2. nagrada: **Marija Modrijan, Raskovec 35, SI-1360 Vrhnika**

3. nagrada: **Vinko Koren, Magozd 4, SI-5222 Kobarid**

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držičnika 7, SI-2000 Maribor) do 1. junija 2019. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Kenan B. Osborne OFM: Frančiškansko intelektualno izročilo

2. nagrada: Zadnja številka revije Magnificat

3. nagrada: CD Hvalnice in večernice.

Knjižni kompleti

Bl. Lojze Grozde

Ob bližnjem godu prvega blaženega slovenskega mučenca (27. maja) vam za ceno ene knjige nudimo dve in prilagamo še CD.

In to za **12 € + 2 € stroški pošte.**

- DRAMSKO BESEDILO:
Sem mislil, da sem sam
(Andraž Arko OFM in Jan Dominik Bogataj OFM)
- SLIKANICA:
Ti si sonce mojega življenja
(Andraž Arko OFM in Urša Rožič)
- CD:
Ti si naš zavetnik – Lojze Grozde
(Andraž Arko OFM)

Naročila na naslov:
wZaložba Brat Francišek
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana;
telefon: 01 24 29 314;
e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf

